

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

Навчально-тематичний план
курсів підвищення кваліфікації заступників директорів позашкільних навчальних
закладів
(вересень - жовтень 2015 р.)

ЛЦЕНЗІЯ
серія АЕ № 270777
Протокол №105 (наказ МОН України від 01.07.2013 р. № 2494л)
Строк дії ліцензії: 27.06.2013 р.- 01.07.2018 р.

Київ – 2015

Пояснювальна записка

Навчально-тематичний план курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів (директори) складений з урахуванням вимог Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Закону України «Про позашкільну освіту» та Положення про позашкільний навчальний заклад, а також нормативно-правових документів у галузі післядипломної освіти педагогічних кадрів.

Метою проведення курсів є вдосконалення інтелектуально-пізнавальної, мотиваційно-ціннісної та практично-діяльної сфер особистості слухачів, підвищення їх професійної компетентності та культури шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і умінь з теоретико-методологічних, правових, економічних, управлінських, соціогуманітарних та інших питань професійної діяльності слухачів, що забезпечується блоком соціально-гуманітарних модулів в структурі змісту підвищення кваліфікації;
- отримання додаткових знань і умінь відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики посади заступника директора ПНЗ, що забезпечується блоком професійно-орієнтованих та фахових модулів;
- активізації самостійної діяльності слухачів;
- формування, корекції, посилення професійних настанов слухачів, що забезпечується сукупністю змісту та організації навчального процесу за очно-дистанційною формою навчання.

У зв'язку з відсутністю Державних стандартів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, під час складання навчально-тематичного плану курсів підвищення кваліфікації, Національний еколого-натуралістичний центр МОН України дотримується методичних рекомендацій, Типових навчальних планів та анотованих програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників системи загальної середньої освіти, якими рекомендовано обсяги навантаження, форми підвищення кваліфікації, тривалість навчального процесу, тощо.

Навчально-тематичний план розрахований на 108 годин і складається із трьох модулів, які є типовими для навчальних планів, а саме: гуманітарно-соціального, професійного та діагностичного. Із розрахунку: очна частина складає 32 год., заочний блок – 76 год. Модель курсів за формою проведення – очна-заочна.

Блок соціально-гуманітарних модулів включає навчальні модулі, зміст яких спрямований на удосконалення та оновлення знань і умінь з правових, економічних, політологічних, управлінських, соціогуманітарних та інших питань професійної діяльності слухачів.

Блок професійно-орієнтованих та фахових модулів включає навчальні модулі, зміст яких спрямований на отримання додаткових знань і умінь відповідно до вимог професійно-кваліфікаційної характеристики заступника директора ПНЗ ; отримання додаткових знань і умінь щодо новітніх досягнень у галузі освіти та виховання.

Блок заходів з організації, контролю та атестації включає перелік заходів інструктивно-методичного характеру, різних видів контролю та форм атестації.

Заочний етап передбачає самостійну роботу слухачів без відриву від основної роботи.

Основним завданням цього етапу є якісне забезпечення та супровід самостійної роботи слухачів з використанням технологій дистанційного навчання.

Схемою очно-заочної моделі курсів передбачено:

- ознайомлення з теоретичним матеріалом відповідно до навчально-тематичного плану курсів підвищення кваліфікації;
- лекції, навчальні тренінги з фахової підготовки;

- проведення конференції з обміну досвідом;
- моніторинг та діагностування навчальної діяльності слухачів курсів підвищення кваліфікації;
- захист творчих випускних робіт.

Диференціація та індивідуалізація навчального процесу впроваджується через особистісно-орієнтовне спрямування змісту занять, консультації, спецкурси за вибором та виконанням випускної творчої роботи. Основні форми контролю рівня знань та вмінь - вхідне та вихідне діагностування, тестування та комплексний залік. Резерв часу використовується на проведення занять за результатами вхідного діагностування.

Орієнтовні теми для випускних творчих робіт слухачів курсів підвищення кваліфікації

1. Аналітико-експертна діяльність у системі управління освітою.
2. Розвиток позашкільної освіти в умовах модернізації.
3. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті.
4. Управління навчально-виховним процесом в позашкільному навчальному закладі.
5. Створення умови саморозвитку особистості педагогічного працівника – перспективний шлях розв'язання сучасних проблем професійної освіти.
6. Психологія освітнього менеджменту.
7. Фандрайзінг для розвитку ПНЗ.
8. Формування системи моніторингу якості освіти у ПНЗ: компетентісний підхід.
9. Соціальне партнерство у позашкільній освіті.
10. Ефективність різних стилів керівництва управлінського персоналу ПНЗ.
11. Вплив психологічного клімату в колективах ПНЗ на ефективність управління.
12. Планування як одна з основних функцій управління ПНЗ.
13. Нетрадиційні форми та методи організації навчально-виховного процесу в ПНЗ.
14. Організація методичної роботи педагогічного колективу за єдиною творчою проблемою.
15. Реалізація ідей педагогіки співробітництва в навчально-виховному процесі.
16. Створення інноваційного освітнього простору в ПНЗ.
17. Модернізація змісту позашкільної освіти.
18. Функції управління та особливості їх реалізації в управлінській діяльності директора ПНЗ.

- 19.Маркетинговий підхід в діяльності ПНЗ.
- 20.Модернізація структури підготовки кадрів у ПНЗ – вимога часу.
- 21.Рівний доступ до якісної освіти і шляхи його забезпечення в системі позашкільної освіти.
- 22.Рівний доступ до якісної освіти: задоволення освітніх потреб та розвиток творчого потенціалу обдарованої учнівської молоді в ПНЗ.
- 23.Соціальні функції освіти та особливості їх реалізації в ПНЗ.
- 24.Шляхи підвищення конкурентоспроможності випускника ПНЗ в сучасних умовах.
- 25.Позашкільна освіта в умовах посилення регіональної інтеграції: створення комплексів (ДНЗ -ЗНЗ- ПНЗ- ВНЗ).
- 26.Дистанційна позашкільна освіта: міф чи реальність?
- 27.Розвиток ресурсного забезпечення освітнього процесу в ПНЗ: пошук альтернативних джерел фінансування.
- 28.Реалізація конкурентних освітніх стратегій: сучасний ПНЗ на ринку освітніх послуг.
- 29.Розробка і реалізація бізнес-проектів в ПНЗ.
- 30.Особливості організації навчально-виховного процесу з учнями з особливими потребами.
- 31.Системний підхід до організації методичної роботи в ПНЗ.
- 32.Управління розвитком професійного потенціалу педагогів ПНЗ.
- 33.Проблеми підвищення фахової кваліфікації педагогів ПНЗ та шляхи їх вирішення в сучасних умовах.
- 34.Впровадження елементів проектного підходу в управлінні ПНЗ (в організації навчальної, виховної, методичної, інформаційної роботи, управлінської діяльності).
- 35.Організація інформаційної діяльності в ПНЗ.
- 36.Управління розвитком особистості вихованця ПНЗ.
- 37.Впровадження особистісно орієнтованих технологій у педагогічний процес ПНЗ.
- 38.Цінності як основа системи виховання учня ПНЗ.
- 39.Впровадження інформаційних технологій в ПНЗ: педагогічний процес, управління, методична та інформаційна робота.
- 40.Педагогічний моніторинг в ПНЗ.
- 41.Моніторинг в управлінській діяльності директора ПНЗ.
- 42.Локальні інноваційні освітні проекти розвитку ПНЗ як засіб вирішення проблем малих міст (селищ, районів).
- 43.Родинне виховання як основний чинник створення найсприятливішої атмосфери для успішного навчання та розвитку школярів.
- 44.Системно-цільове управління навчально-виховним процесом у сучасному позашкільному закладі.
45. Проектування навчально-виховного процесу позашкільного закладу.

46. Система планування роботи позашкільного закладу.
47. Розробити модель планування роботи керівника позашкільного закладу.
48. Планування та реалізація цільових творчих програм розвитку особистості і колективу.
49. Розробити модель програми розвитку позашкільного закладу.
50. Організація і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами.
51. Діяльність позашкільного закладу щодо популяризації кращого досвіду та педагогічної майстерності педагога.
52. Організація життєдіяльності учнів в позашкільному навчальному закладі.
53. Розробити модель проведення різних форм організації дозвілля дітей та молоді.
54. Використання виховних можливостей різних видів діяльності особистості в природному та соціальному середовищі.
55. Діяльність позашкільного закладу по створенню соціально-педагогічних умов становлення і розвитку громадянського виховання учнів.
56. Розробити модель процесу громадянського виховання в системі роботи позашкільного закладу.
57. Діяльність педагога у формуванні національної свідомості школярів, виховання їх громадянських якостей.
58. Розробити модель проведення масових заходів з різних напрямків діяльності позашкільного закладу.
59. Формування ціннісних орієнтацій учнівської молоді в системі діяльності колективу позашкільного закладу.
60. Виховання естетичної культури дітей та молоді, розвиток естетичного смаку, здібностей.
61. Створення в позашкільному навчальному закладі системи пошуку, розвитку і підтримки обдарованої та талановитої особистості.
62. Діяльність позашкільного закладу по формуванню в учнів позитивної мотивації на здоровий спосіб життя.
63. Особливості роботи позашкільного закладу в літній період.

Навчально-тематичний план курсів підвищення кваліфікації

№	Назва теми	Очна форма			заочна форма	Всього годин
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття, конференції		
I	Гуманітарно-соціальний цикл	6	2	2	20	30
1	Філософія і соціологія освіти. Філософські засади модернізації освіти. Духовні орієнтири освіти: педагогічна духовність потенціалу особистості управлінця	2				2
2	Позашкільна освіта в системі соціокультурної реальності в Україні.				2	2
3	Українська мова і ділове мовлення в управлінській сфері. Етика ділового спілкування.				2	2
4	Українознавство у формуванні національного світогляду молоді. Національне виховання підростаючого покоління в умовах сьогодення.	2			2	4
5	Економіка освіти Економічні засади функціонування освіти в Україні та стратегія її реформування.				2	2
6	Правовий статус працівника ПНЗ в сучасних умовах			2		2
7	Забезпечення безпечної життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в ПНЗ. Проблеми енергозбереження та екології.	2				2

8	<i>Модуль 1 Інформаційно-комунікаційна компетентність педагога позашкільного навчального закладу.</i> Сучасні ІКТ та їх використання в умовах позашкільного навчального закладу. Дистанційне навчання: стан та перспективи розвитку. Використання ІКТ-презентацій у професійній діяльності педагога позашкільного закладу освіти. Використання серверів та ресурсів Інтернет в дистанційному навчанні.		2		12	14
II	Професійно-орієнтовний цикл	6	6		54	66
1	<i>Модуль 2. Організаційно-правові засади діяльності позашкільного навчального закладу.</i> Сутність позашкільної освіти та виховання як складової частини системи освіти України. Нормативно-правова база та структура позашкільної освіти та виховання. Позашкільний навчальний заклад – основна складова структура позашкільної освіти в Україні. Пріоритетні ідеї життєдіяльності позашкільних навчальних закладів. Система планування роботи в позашкільному закладі. Система діловодства в позашкільному навчальному закладі. Системний підхід до аналізу навчально-виховного процесу. Основи організації навчально-виховного процесу в позашкільному закладі. Програмне забезпечення. Робота керівника позашкільного закладу по підготовці до атестації та ліцензування позашкільного закладу.	2	2		24	28

2.	<i>Модуль 3. Сучасна педагогічна психологія та інноваційна педагогіка.</i> Психологічні проблеми управління. Психологія розвитку особистості. Оновлена парадигма українського національного виховання. Комунікативна компетентність педагога. Психогігієна праці вчителя, вихователя . Види конфліктів: педагогічний конфлікт та шляхи його вирішення. Проблеми розвитку творчих здібностей та обдарованості дітей. Інноваційні підходи до організації навчально-виховного процесу в розрізі сучасної парадигми освіти. Зміст, форми та методи профілактики агресії в учнівському колективі. Роль самоосвітньої роботи педагога щодо розвитку ключових професійних компетентностей. Педагогічний менеджмент.	2	2		18	22
3	<i>Модуль 4. Актуальні проблеми позашкільної освіти та виховання.</i> Організація та зміст роботи гуртків, клубів та інших творчих об'єднань. Шляхи здійснення допрофесійної підготовки і професійного самовизначення молоді у позашкільному закладі. Організація роботи з обдарованими дітьми та талановитою молоддю. Залучення їх до дослідницької та пошукової діяльності.	2	2		12	16

	Діяльність педагога позашкільного закладу щодо вивчення соціально-педагогічних умов виховання учнів. Методика вивчення, узагальнення і впровадження передового педагогічного досвіду. Зміст діяльності педагогічних колективів позашкільних закладів з дитячими та юнацькими громадськими організаціями. Особливості роботи позашкільного закладу в літній період і канікулярний час. Організація дитячого самоврядування в позашкільному навчальному закладі Охорона життя та праці педагогів та вихователів. Забезпечення техніки безпеки та вимог санітарії в позашкільному закладі.					
III	Діагностично-аналітичний модуль		2	8	2	12
1	Тестування		2		2	4
2	Індивідуальні консультації при відділах та лабораторіях Центру.			2		2
2	Захист творчих випускних робіт			4		4
3	Науково-практичні конференція з обміну досвідом.			2		2
	Всього					108

**Завідуючий кафедрою методики
позакласної та позашкільної роботи НЕНЦ**

**В.В. Мачуський,
кандидат педагогічних наук**